

Pla d'Adolescència i Joventut
2013-2016

BCN

Textos de Lectura Fàcil

Ajuntament de
Barcelona

ÍNDEX

Què és?	5
Qui l'impulsa?	6
Per què es fa?	6
A qui s'adreça?	6
Com s'ha elaborat?	7
Com s'avaluarà?	8
Punt de partida: diagnosi de la realitat	9
En quins principis es basa?	13
EIX 1: COHESIÓ SOCIAL I EQUILIBRI TERRITORIAL	14
EIX 2: EDUCACIÓ I FORMACIÓ	17
EIX 3: OCUPACIÓ	20
EIX 4: HABITATGE	23
EIX 5: SALUT	24
EIX 6: PARTICIPACIÓ I ASSOCIACIONISME	26
EIX 7: CULTURA, LLEURE, OCI I CONSUM	29

QUÈ ÉS?

El **Pla municipal d'adolescència i joventut 2013-2016** és el document que articula les polítiques de joventut de l'Ajuntament de Barcelona.

Amb aquestes polítiques el govern municipal vol donar resposta a les noves necessitats dels joves en el context socioeconòmic actual.

Per primera vegada, aquestes polítiques també s'adrecen als adolescents d'entre 12 i 18 anys, un col·lectiu que fins ara només havia rebut atenció aïllada.

El Pla es divideix en 7 eixos:

1. **Cohesió social i equilibri territorial**
2. **Educació i formació**
3. **Ocupació**
4. **Habitatge**
5. **Associacionisme i participació**
6. **Salut**
7. **Cultura, lleure, oci i consum**

Cada eix inclou uns objectius generals que es materialitzen en accions concretes adreçades a joves i adolescents.

Per garantir l'eficàcia d'aquests objectius i accions, l'Ajuntament de Barcelona:

- Generarà canals per poder conèixer les inquietuds del col·lectiu de joves, i en especial dels adolescents.
- Tindrà en compte la diversitat cultural d'aquest col·lectiu per garantir la cohesió social i la igualtat d'oportunitats.
- Treballarà de manera transversal i coordinada amb tots els actors implicats en l'àmbit juvenil.

QUI L'IMPULSA?

La regidoria d'Adolescència i Joventut de l'Ajuntament de Barcelona, amb el suport de tots els agents implicats en les accions adreçades a joves i adolescents.

PER QUÈ ES FA?

La població juvenil és un dels sectors més afectats per l'actual crisi econòmica i social. L'alt índex d'atur i la manca d'expectatives en el futur que pateixen els joves fan necessàries unes polítiques municipals urgents i eficaces.

Amb aquest pla, el govern municipal vol garantir:

- L'autonomia dels joves: cal facilitar-los les eines perquè puguin tirar endavant projectes de vida.
- L'apoderament dels joves: cal facilitar-los les eines perquè esdevinguin ciutadans informats, responsables i participatius.

A QUI S'ADREÇA?

Als professionals, agents socials i ciutadans que treballen per donar resposta a les necessitats dels joves i adolescents.

COM S'HA ELABORAT?

Aquest Pla s'ha elaborat a partir d'un procés participatiu amb l'objectiu de recollir les aportacions de tots els agents implicats en l'àmbit de l'adolescència i la joventut.

Hi han participat:

- La Regidoria d'Adolescència i Joventut
- Els grups amb representació municipal
- Els professionals implicats en l'àmbit de l'adolescència i la joventut
- El Consell de la Joventut de Barcelona
- Els adolescents i els joves

COM S'AVALUARÀ?

Aquest Pla s'ha elaborat per a un període de 4 anys.

Per fer el seguiment i l'avaluació del Pla s'han creat diversos espais de coordinació i una Comissió de Seguiment que està formada per:

- Regidors de joventut de cada grup municipal
- Agents socials proposats pel Consell de la Joventut de Barcelona i per la Regidoria d'Adolescència i Joventut

La Comissió es reunirà 2 cops l'any per avaluar el Pla, elaborar mesures concretes per a l'any següent i proposar canvis.

Cal destacar que per millorar la qualitat del Pla, els joves participaran en el seu procés d'avaluació.

PUNT DE PARTIDA: DIAGNOSI DE LA REALITAT

Abans de definir els objectius i les línies d'actuació del Pla, s'ha analitzat la realitat de Barcelona per conèixer quines són les necessitats dels joves i adolescents en el context socioeconòmic actual.

Disminueix la població jove i adolescent

Cal impulsar polítiques d'emancipació que afavoreixin l'augment de la natalitat.

Augmenta la població jove d'origen estranger

Cal elaborar programes interculturals que garanteixin la igualtat d'oportunitats, el coneixement mutu i la convivència.

El perfil de la població jove és divers

Les necessitats dels joves varien en funció del seu origen, gènere, opció sexual, model familiar i classe social. Les polítiques municipals han de tenir en compte aquesta diversitat.

El perfil de la població jove varia en funció dels barris

Cal planificar polítiques de proximitat adequades a la realitat de cada barri per garantir l'accés de tots els joves als serveis municipals.

Creix un sentiment de malestar relacionat amb la crisi actual

La crisi ha agreujat els problemes que pateixen els joves. A més, s'ha generalitzat entre ells un sentiment d'incertesa que els fa allunyar-se de les institucions públiques.

Augmenta l'atur juvenil

L'atur entre els joves de 16 a 24 anys ha augmentat de manera preocupant en els últims 4 anys.

Augmenta la precarietat laboral

La major part dels contractes signats per joves entre 16 i 24 anys durant el 2010 eren temporals.

Joves sense qualificació

L'índex de joves que no acaben l'ensenyament obligatori o que abandonen els estudis en altres etapes educatives continua sent molt elevat.

Joves molt qualificats

Hi ha un gran nombre de joves amb estudis superiors que no estan accedint al mercat laboral.

Abandonament escolar

Cal mantenir les mesures que han reduït l'índex de no graduats i emprendre actuacions per tractar el problema de l'abandonament escolar.

Igualtat d'oportunitats

Cal apostar per una educació pública de qualitat i donar suport econòmic a les famílies desfavorides.

10

**Qualitat de Vida,
Igualtat i Esports**

Pla
d'Adolescència
i Joventut
2013-2016

11

**Qualitat de Vida,
Igualtat i Esports**

Pla
d'Adolescència
i Joventut
2013-2016

Dificultats en l'accés a l'habitatge

Només els joves assalariats amb contractes estables accedeixen a un habitatge propi. La crisi fa que molts joves abandonin la ciutat o tornin a la llar familiar.

Nous problemes relacionats amb la salut

A més dels problemes relacionats amb la gestió de les emocions, cal abordar-ne d'altres com el sobrepès i l'obesitat.

Educació sexual

Els joves comencen a tenir relacions sexuals cada vegada més aviat.

Cal conscienciar-los sobre el sexe segur i responsable i impulsar la prevenció de malalties de transmissió sexual.

Consum de drogues

Gran part dels joves que consumeixen drogues no relacionen aquest consum amb problemes de salut.

Augmenta l'ús de les noves tecnologies

L'ús generalitzat del mòbil, l'ordinador i les xarxes socials està creant nous models de comunicació i relació entre els joves.

EN QUINS PRINCIPIS ES BASA?

El Pla es basa en 5 principis:

- **Integralitat i transversalitat**

L'actuació municipal s'ha de portar a terme de manera coordinada des de diferents àmbits per donar resposta a totes les necessitats dels joves.

- **Proximitat i atenció a la diversitat**

Com que el col·lectiu juvenil és heterogeni, cal impulsar polítiques de proximitat que s'adeqüin a la seva diversitat.

- **Igualtat d'oportunitats i oportunitats d'igualtat**

Les polítiques municipals han de donar resposta a les necessitats de tots els joves de la ciutat. A més, han de generar condicions i recursos perquè les diferències socials entre ells desapareguin.

- **Participació i coresponsabilitat**

Cal afavorir la participació dels joves en la creació i desenvolupament de les polítiques municipals.

- **Realisme i eficiència**

Per garantir l'èxit de les polítiques municipals, cal tenir en compte les eines i recursos disponibles a l'hora d'establir-ne els objectius.

EIX 1: COHESIÓ SOCIAL I EQUILIBRI TERRITORIAL

Aquests objectius i línies d'actuació volen garantir la igualtat entre els joves de Barcelona. També volen millorar la seva mobilitat a la ciutat.

OBJECTIU 1:

Evitar la discriminació dels joves per motius d'origen, gènere, opció sexual, condició física, model familiar o classe social

Línies d'actuació:

- Prevenir i reduir el risc d'exclusió social dels joves en situació de pobresa.
- Assessorar els adolescents sobre l'orientació sexual i la identitat de gènere.
- Impulsar mesures que garanteixin la igualtat d'oportunitats de les dones joves.
- Identificar conductes violentes entre els adolescents i proporcionar recursos per evitar-les.
- Fomentar els valors universals (pau, igualtat, llibertat) i els drets humans als espais educatius.
- Facilitar l'aprenentatge de la llengua i la cultura entre els joves nouvinguts.
- Promoure l'ús social del català entre els joves.

OBJECTIU 2:

Reconèixer la diversitat de la població jove de la ciutat i promoure la interacció, el coneixement mutu i el diàleg

Línies d'actuació:

- Impulsar projectes que difonguin i valorin la diversitat de la població jove de la ciutat.
- Crear espais d'intercanvi cultural entre joves de diferents orígens.
- Promoure iniciatives juvenils de solidaritat amb altres sectors de la població.
- Proporcionar informació sobre les associacions juvenils de cada barri.
- Impulsar projectes per reduir la desigualtat i la discriminació social.

OBJECTIU 3:

Fer polítiques de proximitat als territoris i als barris

Línies d'actuació:

- Proporcionar informació sobre els serveis municipals dirigits als joves i adolescents.
- Establir una xarxa de punts d'informació juvenil a la ciutat per garantir l'accés de tots els joves i adolescents a la informació i l'assessorament.

OBJECTIU 4:

Millorar la mobilitat sostenible dels joves i adolescents

Línies d'actuació:

- Incentivar l'ús del transport públic millorant la xarxa i facilitant-ne l'accés dels joves (ampliació horària, reducció de tarifes, etc.).
- Garantir la seguretat dels desplaçaments en bicicleta i potenciar l'ús cívic d'aquest mitjà de transport.
- Fomentar l'educació viària.
- Impulsar els desplaçaments a peu.

EIX 2: EDUCACIÓ I FORMACIÓ

L'educació i la formació garanteixen la igualtat d'oportunitats a tots els joves i permeten resoldre molts dels problemes que els afecten.

Aquests objectius i línies d'actuació volen millorar l'educació i la formació dels joves perquè esdevinguin ciutadans informats i responsables.

OBJECTIU 1:

Fomentar la cohesió social i la participació ciutadana dels joves i adolescents a través de l'educació

Línies d'actuació:

- Promoure una educació transversal que inclogui els centres educatius, els espais, les agrupacions i la resta de la ciutadania.
- Impulsar una educació basada en l'adquisició de coneixements i de valors.
- Prioritzar la inversió en educació pública i establir programes de beques i ajuts per garantir la igualtat d'oportunitats.
- Planificar una distribució equilibrada d'alumnes en escoles i instituts per garantir la diversitat a les aules.
- Millorar els programes municipals d'atenció a la diversitat dirigits a joves nouvinguts.
- Fomentar la participació de la comunitat educativa en les institucions que regulen l'ensenyament.

OBJECTIU 2:

Garantir la capacitat personal i professional dels joves

Línies d'actuació:

- Generar espais educatius que a més dels coneixements, potenciïn habilitats com la creativitat, l'emprenedoria, la sostenibilitat, la mobilitat, la flexibilitat i l'eficiència.
- Crear un model d'orientació formativa i laboral per facilitar la transició dels joves al món laboral.
- Potenciar l'autoconeixement personal perquè els joves siguin capaços de triar les opcions més adequades.
- Formar els professionals que assessoren els joves als serveis d'orientació.
- Millorar el seguiment personalitzat dels usuaris dels serveis d'orientació.

OBJECTIU 3:

Adequar l'oferta educativa i els serveis de suport educatiu a les necessitats dels joves i adolescents

Línies d'actuació:

- Ampliar l'oferta de places públiques en centres i espais educatius de formació reglada i no reglada.
- Ampliar l'oferta d'horaris nocturns en centres educatius i biblioteques públiques per donar suport als joves que compaginen treball i estudis.
- Crear programes de formació no reglada dirigits a reincorporar joves no qualificats en el sistema educatiu.
- Reforçar els programes de control de l'absentisme i l'abandonament escolar.
- Establir serveis de suport i acompanyament per als estudiants que tenen dificultats per superar l'ESO.
- Promoure i reconèixer l'èxit escolar.

OBJECTIU 4:

Facilitar eines formatives als joves

Línies d'actuació:

- Millorar l'eficiència dels recursos de la ciutat: creació d'espais polivalents, ampliar l'ús dels equipaments escolars, garantir l'accés al transport públic, etc.
- Adequar els espais de suport educatiu (sales d'estudi, biblioteques, etc.) a les necessitats dels joves.
- Establir convenis de col·laboració amb institucions, empreses i entitats perquè els joves hi facin pràctiques.
- Promoure el coneixement de llengües fomentant l'oferta pública relacionada amb l'ensenyament d'idiomes i generant espais d'intercanvi lingüístic.

EIX 3: OCUPACIÓ

La manca d'ocupació és un dels grans problemes que pateixen els joves. Aquests objectius i línies d'actuació volen facilitar-ne l'accés al mercat laboral.

OBJECTIU 1:

Facilitar l'accés dels joves al treball

Línies d'actuació:

- Desenvolupar programes de pràctiques per a joves amb unes condicions dignes a les institucions i empreses públiques.
- Impulsar la formació i assessorament ocupacional dels joves en els sectors nous amb més demanda d'ocupació.
- Fomentar el treball estable mitjançant convenis amb empreses.
- Millorar la coordinació entre els diferents serveis d'orientació laboral.
- Reforçar els programes d'orientació escola-treball i de capacitació professional.
- Millorar el seguiment personalitzat dels joves usuaris dels serveis d'orientació laboral.
- Incloure mesures per fomentar l'ocupació i l'emprenedoria al Pla de Xoc per a l'Ocupació Juvenil.

OBJECTIU 2:

Promoure l'estabilitat laboral i la flexibilitat horària que permeti els joves conciliar la feina amb altres interessos

Línies d'actuació:

- Garantir que els concursos, els convenis i l'externalització d'obres i serveis que depenen de l'Ajuntament promouen la contractació estable i de qualitat.
- Afavorir les iniciatives empresarials que ofereixin contractes de llarga durada als joves.
- Promocionar les borses de treball de proximitat que ofereixin una oferta ocupacional de qualitat.
- Impulsar la formació en drets i deures laborals, i en seguretat i prevenció de riscos amb la col·laboració dels sindicats.
- Fomentar la flexibilitat d'horaris laborals per millorar la conciliació de la vida familiar amb la feina.
- Incloure mesures per estimular i reforçar la formació al Pla de Xoc per a l'Ocupació Juvenil.

OBJECTIU 3:

Fomentar l'emprenedoria, el cooperativisme i la creativitat

Línies d'actuació:

- Oferir informació i assessorament tècnic i econòmic a les iniciatives emprenedores juvenils.
- Desenvolupar mesures per incentivar l'autoocupació, facilitar-ne els tràmits i reduir-ne els riscos.

EIX 4: HABITATGE

Durant els últims anys els joves han tingut dificultats per emancipar-se i accedir a l'habitatge. Aquesta situació s'ha agreujat amb la crisi: tot i la disminució dels preus dels habitatges, els joves no tenen uns ingressos estables que els permetin emancipar-se. Aquests objectius i línies d'actuació volen mantenir i reforçar les polítiques municipals d'accés a l'habitatge.

OBJECTIU 1:

Afavorir l'emancipació juvenil facilitant l'accés a l'habitatge

Línies d'actuació:

- Impulsar l'accés a l'habitatge de lloguer amb mesures per recuperar i rehabilitar habitatges buits.
- Reforçar l'oferta d'informació, assessorament, mediació, suport i cooperació juvenil des del Servei d'Habitatge Jove.
- Facilitar les condicions perquè els joves tinguin accés a habitatges de protecció oficial, sobretot de lloguer.

EIX 5: SALUT

Aquests objectius i línies d'actuació volen promoure la salut entesa com a element clau en el desenvolupament dels joves.

OBJECTIU 1: Fomentar hàbits saludables

Línies d'actuació:

- Impulsar la pràctica de l'esport facilitant l'accés dels joves a les instal·lacions públiques (centres esportius, parcs i jardins, etc.) i proporcionant nous espais urbans adaptats als seus interessos (patinatge, ciclisme, surf, etc.).
- Promocionar la bicicleta com a mitjà de transport saludable.
- Establir uns referents de salut amb què els joves es puguin identificar.
- Desenvolupar programes d'oci juvenil saludable a través d'activitats socioculturals i esportives.
- Programar campanyes formatives sobre sexualitat, nutrició, seguretat viària i hàbits saludables.
- Desenvolupar programes de salut emocional als centres i espais educatius.

OBJECTIU 2: Prevenir conductes de risc

Línies d'actuació:

- Reforçar els serveis d'atenció i assessorament relacionats amb la salut dels joves: trastorns alimentaris, ludopaties, drogoaddiccions, malalties de transmissió sexual, etc.
- Coordinar el treball dels serveis d'atenció i assessorament amb el dels serveis d'urgències.
- Desenvolupar estratègies de prevenció d'addiccions als espais d'oci per a joves.
- Establir mesures per prevenir trastorns alimentaris com l'anorèxia i la bulímia.
- Crear unitats especialitzades que atenguin els joves i adolescents en temes relacionats amb la sexualitat.
- Facilitar l'accés a mètodes anticonceptius i de prevenció de malalties de transmissió sexual.
- Elaborar estratègies d'actuació per prevenir noves addiccions.
- Proporcionar suport psicològic als joves en risc d'exclusió social.

EIX 6: PARTICIPACIÓ I ASSOCIACIONISME

Aquests objectius i línies d'actuació volen fomentar la participació dels joves i adolescents en la societat. La participació s'entén com un procés d'aprenentatge que contribuirà a garantir l'autonomia dels joves i adolescents.

OBJECTIU 1:

Apropar la política municipal als joves

Línies d'actuació:

- Impulsar el contacte entre els representants polítics i els joves.
- Disposar d'equipaments municipals per als joves.
- Aprofitar les noves tecnologies i les xarxes socials perquè els joves s'involucrin en les polítiques municipals, sobretot en les polítiques que més els afecten.
- Fomentar la gestió dels serveis i equipaments juvenils per part dels mateixos joves.
- Promoure espais de trobada entre l'administració pública i les entitats juvenils per prendre decisions conjuntes.
- Donar suport a consells de joventut i a altres plataformes de coordinació d'entitats juvenils dels districtes.
- Reconèixer el Consell de la Joventut de Barcelona com a principal intermediari entre l'Ajuntament i les plataformes i entitats juvenils de la ciutat.

OBJECTIU 2:

Involucrar els joves en els processos d'elaboració, implementació i avaluació de polítiques de joventut

Línies d'actuació:

- Promoure espais i recursos educatius que fomentin la participació social dels joves i adolescents.
- Millorar els canals de participació dels joves en les polítiques públiques.

OBJECTIU 3:

Promocionar l'associacionisme juvenil actiu i amb poder de decisió

Línies d'actuació:

- Aconseguir el reconeixement social de les entitats juvenils difonent els seus projectes.
- Proporcionar assessorament tècnic a les associacions i coordinadores juvenils, i facilitar els tràmits per a la creació de noves.
- Afavorir la consolidació de projectes associatius juvenils proporcionant llocs de trobada: espais polivalents, equipaments escolars, etc.

- Establir mesures de suport econòmic i financer a les associacions juvenils, sobretot a les que apliquen el Codi Ètic de les Associacions.
- Fomentar el reconeixement social dels joves associats destacant el valor formatiu de l'experiència.

OBJECTIU 4:

Impulsar projectes col·lectius que fomentin la participació

Línies d'actuació:

- Promocionar espais on els joves i adolescents es puguin relacionar, com els Espais de Trobada.
- Desenvolupar programes de suport a projectes juvenils.
- Dinamitzar els equipaments juvenils i l'espai públic, i afavorir-ne l'accessibilitat.
- Oferir suport tècnic i econòmic a projectes col·lectius basats en la participació juvenil.
- Reconèixer les accions de grups juvenils no formalitzats.
- Promocionar espais de trobada virtual, garantint-ne un ús racional i l'accessibilitat de tothom.
- Desenvolupar programes per impulsar l'associacionisme.
- Promoure els intercanvis de voluntariat a l'estranger.

EIX 7: CULTURA, LLEURE, OCI I CONSUM

Els espais dedicats a la cultura, el lleure i el consum són els espais principals de socialització juvenil. Aquests objectius i línies d'actuació volen garantir l'accés dels joves i adolescents a tots aquests espais.

OBJECTIU 1:

Facilitar l'accés dels joves al consum i a l'oferta cultural de la ciutat

Línies d'actuació:

- Fomentar l'oci cultural establint descomptes a museus, teatres, concerts, esdeveniments esportius, etc.
- Garantir l'accés de tots els joves a les noves tecnologies.
- Crear mesures alternatives de mediació que garanteixin la convivència entre joves, veïns i empresaris del sector de l'oci nocturn.
- Promoure entre els joves el consum responsable, sostenible i de proximitat.

OBJECTIU 2:

Impulsar les iniciatives de cultura i lleure que proposin els joves

Línies d'actuació:

- Facilitar espais de creació i exposició als artistes joves i fomentar el treball en xarxa.
- Donar suport a les propostes d'oci alternatiu impulsades pels joves i promocionar-les als equipaments juvenils.
- Establir una oferta d'activitats d'oci àmplia que sigui assequible per als adolescents.

BCN

BCN

Pla d'Adolescència i Joventut 2013-2016

Textos de Lectura Fàcil

**bcn.cat/
joventut**

twitter.com/bcn_joventut
facebook.com/FanaticsBCN